

tydning, at Udførelsen bliver ledet fra oven i den Land og med den Indsigt, som er nødvendig, lige saa vist er det dog tillige, at heller ikke dette i og for sig er fuldkommen tilstrækkeligt. Der udfordres tillige, at de Mand, der tjene i selve Armeen som Befalingsmænd, baade de høiere og de mere underordnede Befalingsmænd, ganske tilegne sig de Grundsætninger, der ligge til Grund for Planens Affattelse og den Land, hvori den er givet. Han henvendte sig til Ministeren med disse Ord. Men vi have hørt Klager Lyde baade over Rekruternes Behandling og over Brugten af de Heste og Vogne, der leveres, gjentagne Klager, der vise, at der ikke er handlet i den Land, som forudsattes, da den gjældende Hærløb blev vedtaget. Dette er en Advarsel, naar man vil gaa et Skridt videre i den Retning at fjærne sig fra det Grundlag, der er givet, for at komme ind paa et mere militært Grundlag end det, vi nu staa paa. Hvorvidt den nuværende ærede Krigsminister kan gaa med, naar man paa en anden Maade end den, han foreslaar, søger at komme til Noget, der er overensstemmende med de stedlige Forhold, hvorunder Danmark nu er stillet, det Folkelig, der vil udvikle sig, skal jeg lade være usagt — dertil kjender jeg ham ikke nok i hans militære Virksomhed — men det lader dog til, at en Forstaelse multigvis kan komme i Stand, og da han er kommen her med et freidigt Sind, som vi kunne se, og har hørt flere Udtalelser fra Rigsdagens Side, som han ikke har været vant til at høre, men som han dog vistnok vil sammenholde med de Udtalelser, der fremkomme fra hans saakaldte Saagkyndige (Anfjær): Er vi ikke i Rigsdagen? i selve Ministeriet og Hæren, saa mener jeg, at man ikke ganske skal opgive Haabet herom. Men hvad jeg trostigt kan stole paa, er, at den nuværende Regjeringschef, Konseilspræsidenten, ville vi ganske sikkert have med os, naar vi indskrænke Hæridgifterne. Jeg kan derfor ikke ende denne Forhandling med noget bedre Fremtidsprogram end det, Konseilspræsidenten gav, den Gang han stemte imod den bestaaende Hærløb. Han udtalte da følgende ganske korte Ord, som jeg her vil tillade mig at oplæse: „Min Mening er, at vi meget vel ville kunne anvende en Sum af henved et Par Millioner paa Flaaden og en Sum mellem 2 og 2½ Million paa Landhæren uden derved at tilbringe et Forhold, der gjorde Landet mindre forsvarsdygtigt, end det nu er.“ Hermed skal jeg slutte.

Røstod: Forhandlingerne om denne Sag ere nu skredne saa langt frem, at jeg antager, at den ærede Krigsminister nærmest kunde ønske en saavidt mulig kort Udtalelse om, hvorvidt man i alt Besenligt tiltræder det foreliggende Forslag eller ikke. Dette skal ikke være nogen Bedreidelse overfor den ærede sidste Taler, thi i de allerførste Ord, der kom frem, fik jeg at vide, hvad jeg ikke

i Dvigt havde kunnet udvænste under hans Foredrag, enten han var med eller imod det foreliggende Lovforslag; men da han bragte Konseilspræsidentens Ord i Minde, at vi bør holde Hæridgifterne indenfor bestemte Grænser, saa mener jeg, at han er imod Forslaget. Jeg skal, idet jeg gaar lidt nærmere ind paa dette, tillade mig at erklære, at jeg i det Hele kan slutte mig til de Forbebringere af den nuværende Hærløb, som findes deri. Det er jo virkelig saa, naar man ikke vil hænge sig i Ord, men holde sig til Manden af, hvad der er udtalt, som det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Anfjær), der indledede denne Forhandling, udtalte, at ved Vedtagelsen af den nu gjældende Hærløb af 1867 var det Overveiede — siger jeg, det sagde han maatte ikke — de social-politiske Hensyn, der gjorde sig gjældende. Det var ikke de militære Hensyn, thi disse havde ikke krævet alt vaabenført Mandskabs Uddannelse, og det var jo længe fra de finansielle Hensyn, thi disse maatte jo ubetinget tale for at indskrænke Antallet af dem, der aarlig uddannes. Det var altsaa fortrinnsvis og aldeles overveiede Hensynet til Børnebyrdens ligelige Fordeling og Mandskabets almindelige Deltagelse i samme. Nu mener jeg, at ved Spørgsmaalet om Forsvarsvesenets Ordning maa de militære Hensyn være Nr. 1, de finansielle Nr. 2, og de social-politiske Nr. 3. Holde vi fast herved, tror jeg, at vi ville kunne bedre ud af at ordne Forholdet. Naar man har fordret, at det militære Formaal skulde naas, idet man tog mere Hensyn til det Finansielle, altsaa ved en Afknappning paa Mandskabets Uddannelse, saa glæder det mig i dette ene Spørgsmaal at kunne være Meningsfælle med det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjær). Det er sjældent, at det ærede Medlem glæder mig med sine Udtalelser; men naar Glæden kommer bliver den saa meget mere fuldkommen. Det har været mig overordentlig kjært at høre det ærede Medlem udtale sig, som han gjorde. Det militære Hensyn fordrer, at Personerne have Krav paa ikke alene at blive væbnede og forpleiede paa bedste Maade, overensstemmende med Nutidens Krav, og hvad der findes i andre Hære, men ogsaa at de nogenlunde — thi mere naae vi ikke — kunne være jevnbyrdige i Vaabenbygtighed med de Fjender, som de kunne vente at møde paa Balpladsen. Jeg er fuldstændig enig i, at det militære Hensyn ikke kan tabes af Sigte ved Ordningen; men naar man taler om et andet, høiere militært Hensyn, at det alligevel ikke kan nytte at ofre saa Meget paa Forsvarsvesenet, da det dog er givet, at vi ikke kunne forsvare os, saa er dette dog egentlig et finansielt Hensyn. Det er vistnok en lidet trostelig Tanke, en lidet opmuntrende Bevidsthed at have; men det er jo ogsaa allerede udtalt fra flere Sider, at det ikke blot er de smaa Magters almindelige Lod, vi her dele, men ogsaa Stormagternes Lod. Hvis vi havde behandlet denne Sag førend